

Motion

1982/83: 191

Karin Nordlander m. fl.

Fastställande av existensminimum

Allt fler hushåll hamnar inkomstmässigt på och under gränsen för existensminimum. Detta innebär att nettoinkomsten inte är tillräcklig för att betala de för livsuppehållet nödvändiga utgifterna.

Enligt statistiska centralbyrån hade under år 1980 hela 160 000 hushåll en nettoinkomst som var lägre än gränsen för existensminimum. Antalet har säkert ökat åtskilligt under de två senast gångna åren.

Beloppet för existensminimum fastställs av riksskatteverket och frågan är vad detta verk vet om kostnaden för nödvändig konsumtion. Att riksskatteverket inte är särskilt väl insatt, det tyder i varje fall de hittills fastställda beloppen för existensminimum på. Beloppen fastställs för år och under 1982 uppgick de beräknade beloppen för ensamstående till 1 408 kr. per månad, för makar till 2 450 kr. och för varje barn 600 kr. oavsett ålder. Ingen hänsyn tas till de prishöjningar som sker under året och det angivna beloppet skall täcka alla nödvändiga utgifter utom bostadskostnaden.

Att den fastställda summan är helt otillräcklig är inte svårt att konstatera. För en ensamstående räcker det fastställda beloppet nästan enbart till kostnaden för mat. En ensamstående måste räkna med en merkostnad för inköp av mat. En matkostnad på 35 kr. per dag medger inga större utsvävningar i kosthållet, men betyder ändå en utgift på drygt tusenlappen per månad. Sedan återstår inte många kronor till andra fasta oundgängliga utgifter.

För barnfamiljen blir den ekonomiska situationen ännu svårare. De 600 kronorna per månad och barn täcker bara utgiften för ett spädbarn. Redan för barn i 4-årsåldern är de verkliga kostnaderna större än det fastställda beloppet plus barnbidrag. En tonårig pojke behöver mycket mat – han har lika stort näringsbehov som en grovarbetare – och kostnaden blir också därefter. De verkliga minimikostnaderna för en tonåring ligger på minst det dubbla mot det beräknade beloppet på 600 kr.

Konsumentverket och sparbankernas budgetexperter som efter varje prisökning utarbetar budgetförslag för hushållen ligger på helt andra belopp i sina beräkningar för nödvändiga levnadsomkostnader. Belopp som ligger närmare de verkliga utgifterna, men som ändå betyder en mycket stram hushållsbudget.

Ett krav som borde gälla vid fastställandet av existensminimum är att de beräknade beloppen möjliggör för olika hushållstyper att existera. Socialstyrelsen – som högsta sociala myndighet – borde här ha ett större ansvar och i samråd med exempelvis konsumentverket utarbeta en bättre anpassad

minimistandard för nödvändiga levnadsomkostnader. Denna minimistandard bör också utgöra existensminimum.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening uttalar att existensminimum bör fastställas efter de normer och på det sätt som anges i motionen.

Stockholm den 12 januari 1983

KARIN NORDLANDER (vpk)

INGA LANTZ (vpk)

MAJ KEMPE (vpk)

LARS-OVE HAGBERG (vpk)

TOMMY FRANZÉN (vpk)